

Специјалном градњом Против земљотреса

Земљотреси, какав је пре неколико дана у црно завио исток Турске, не могу се ни предвидети ни избећи, али се последице њихове изузетно разорне снаге, кажу стручњаци, могу ублажити нарочитим поступцима у грађевинарству. У усавршавању такозване сеизмичке градње најдаље су догурали Јапанци, чији је далеки архипелаг традиционално једно од најтруснијих подручја планете.

Међутим, и домаћи стручњаци раде на пројектима у овом домену, а један од њих је Миладин Кнежевић, инжењер статистике, пуноправни члан Академије за ауторство, научна открића и проналазаштво из Санкт Петербурга, који је истовремено и председник Удружења судских вештака Београда.

Он је патентирао специјалне носеће блокове за зидање које је назвао Кнежевићева армирана зидарија (КАЗ) „Гобеља“, заштићене и код нас и у иностранству.

У ову термолаку опеку са вертикални шупљинама и покретним елементом може да се угради армирани бетонски стуб, што зидном систему даје отпорност на сеизмичке потресе и гравитационе силе. Грађевина од оваквог материјала може поднети веће оптерећење него она настала класичним начинима зидања, тврди наш саговорник:

- При потресу од седам до 7,9 степени по Рихтеровој скали, зграде се померају из темеља, на путевима настају пукотине, пуцају подземне цеви, а зидови падају као да су куле од карата, на све стране. Предност мојих носећих блокова је у томе да се зидне структуре укруте, а не да се разлећу, што потенцијално може да смањи број жртава. Плафон не може да падне, као ни степенице. Зграда без оваквих блокова је као човек без ребара, или плот без кочева – сликовито објашњава Кнежевић.

Он наводи и друге предности овакве градње у односу на класичну: блокове одликују боља термоизолациона својства, лакши су за уградњу, имају мању масу-плутају на води...

Еколошки су производ од природних материјала, отпорни на ватру и

**► Миладин Кнежевић изумео је целу „фамилију“
посебних носећих блокова који обећавају чвршћу
и економичнију градњу**

атмосверске утицаје. Зидови од овог материјала се лети не би грејали, а зими се не би хладили. Оно што је у ситуацији глобалне економске кризе можда и најважније – појефтињују градњу за 50 одсто.

Миладин Кнежевић израдио је десетак прототипова носећих блокова и добио 36 награда и признања и у Србији и у иностранству. Најновије признање је сребрна медаља коју је недавно освојио на „Тесла фесту“ у Новом Саду.

Ипак, од Кнежевићеве армиране зидарије још ништа није изграђено: - За проналаске постоји интересовање, преговарао сам са Швеђанима и Немцима у вези са реализацијом, али још се нису стекли услови у земљи како би почела производња – наводи наш саговорник, чији је циљ да израда ових блокова прво почне код нас, па да се „крене у читав свет“.

Т. Бојковић